

**AUTORSKA KONCEPCJA
FUNKCJONOWANIA I ROZWOJU
DOMU KULTURY „ZACISZE”
W DZIELNICY TARGÓWEK
MIASTA STOŁECZNEGO
WARSZAWY**

Autor: RAFAŁ DWORACKI

WARSZAWA 2025

Spis treści

I.	WPROWADZENIE.....	3
II.	CHARAKTERYSTYKA INSTYTUCJI	3
III.	OTOCZENIE	4
IV.	POTENCJAŁ.....	5
V.	WYZWANIA I POTRZEBY.....	6
VI.	KONCEPCJA FUNKCJONOWANIA DOMU KULTURY ZACISZE.....	7
6.1.	Działalność	7
6.1.1.	Rozwój partnerstw i sieci współpracy.....	7
6.1.2.	Impresariat (upowszechnianie)	9
6.1.3.	Edukacja kulturalna i animacja kultury.....	10
6.1.4.	Amatorski Ruch Artystyczny.....	11
6.2.	Wzmacnianie wewnętrznego potencjału Instytucji	12
6.3.	Plan komunikacji.....	14
VII.	PODSUMOWANIE.....	15

I. WPROWADZENIE

Dom kultury cechuje wyjątkowość instytucjonalna, wynikająca z jego szczególnej roli w strukturze lokalnej społeczności oraz specyfiki realizowanych zadań. Funkcjonuje na styku wielu obszarów – kultury, edukacji, integracji społecznej i animacji lokalnej – co sprawia, że jego rola wykracza poza standardowe ramy instytucjonalne. Dom kultury jest miejscem spotkań różnych pokoleń, środowisk i wrażliwości, przestrzenią dialogu, współpracy i budowania więzi społecznych. Jednocześnie funkcjonuje w realiach administracyjnych, które wymagają przestrzegania licznych procedur, przepisów i regulacji.

Balansowanie pomiędzy elastycznością działań a formalnymi wymogami wymaga łączenia kreatywności z odpowiedzialnością organizacyjną i prawną, co czyni dom kultury instytucją wyjątkową – dynamiczną, żywą i głęboko zakorzenioną w lokalnej wspólnocie.

Niniejszy dokument stanowi nawiązanie do powyższej refleksji i przedstawia koncepcję rozwoju Domu Kultury „Zacisze” w Dzielnicy Targówek m.st. Warszawy (dalej również jako: „DK Zacisze”, „Instytucja”), określając kierunki jego funkcjonowania i rozwoju w perspektywie kolejnych lat. Koncepcja ma charakter rozwojowy – opisuje zarówno aktualny etap funkcjonowania Instytucji, jak i kierunek przyszłych działań. Dokument opiera się na analizie dotychczasowej działalności DK Zacisze, doświadczeniach zdobytych w ostatnich latach na stanowisku dyrektora Instytucji oraz obserwacji potrzeb lokalnej społeczności. Przedstawione założenia nie stanowią zerwania z dotychczasowym kierunkiem rozwoju, lecz jego kontynuację i pogłębienie. W kolejnych częściach dokumentu zaprezentowano kluczowe obszary rozwoju DK Zacisze, w tym kierunki programowe, organizacyjne i infrastrukturalne, a także sposób ich realizacji w warunkach przejściowych oraz w nowej, rozbudowanej przestrzeni. Koncepcja stanowi punkt odniesienia dla dalszych decyzji, mających na celu wzmocnienie roli Instytucji jako ważnego ośrodka życia kulturalnego i społecznego na terenie dzielnicy Targówek.

II. CHARAKTERYSTYKA INSTYTUCJI

Dom Kultury „Zacisze” w Dzielnicy Targówek m.st. Warszawy od wielu lat pełni istotną rolę w życiu kulturalnym i społecznym dzielnicy Targówek. Jego działalność oparta jest na bliskiej relacji z mieszkańcami, reagowaniu na lokalne potrzeby oraz konsekwentnym budowaniu oferty, która łączy edukację, kulturę, integrację i twórczość.

Od początku swojej działalności funkcjonuje jako miejsce otwarte, dostępne i osadzone w lokalnym kontekście. Instytucja opiera się na dostępności kultury dla wszystkich grup społecznych, wzmacnianiu wspólnoty lokalnej, dialogu międzypokoleniowym i międzykulturowym, wysokiej jakości merytorycznej i artystycznej działań, współodpowiedzialności i partnerstwie.

Jego tożsamość w ostatnich latach była rozwijana stopniowo poprzez realizowanie założeń wcześniejszej koncepcji – w dialogu z mieszkańcami, w odpowiedzi na zmieniające się potrzeby społeczności lokalnej oraz w wyniku konsekwentnie realizowanych działań programowych.

Dzięki konsekwentnej realizacji założeń DK Zacisze stał się rozpoznawalnym miejscem spotkań, edukacji i twórczej aktywności, a jego oferta cieszy się stałym zainteresowaniem mieszkańców.

W ostatnich latach Instytucja funkcjonowała w warunkach ograniczonej przestrzeni i infrastruktury, co wymagało elastyczności, kreatywności i wysokich kompetencji organizacyjnych. Pomimo tych ograniczeń, DK Zacisze nie tylko utrzymało ciągłość działań, ale również rozwinęło ofertę, zwiększyło liczbę odbiorców i wzmocniło swoją pozycję w środowisku lokalnym.

Remedium na ograniczenia przestrzeni i infrastruktury jest trwająca rozbudowa DK Zacisze, która zakłada powstanie nowych, w pełni wyposażonych powierzchni: nowoczesnej sali widowiskowej, sal dydaktycznych i warsztatowych, zaplecza technicznego oraz przestrzeni wspólnych sprzyjających spotkaniom i pracy twórczej. Inwestycja stanowi odpowiedź na wieloletnie potrzeby mieszkańców.

Obecny etap funkcjonowania Instytucji można określić jako stadium przejściowe – czas pomiędzy dotychczasowym modelem funkcjonowania a nowym rozdziałem, który otworzy się wraz z rozbudową Instytucji. DK Zacisze znajduje się w fazie rozwoju, sprzyjającej wzmocnieniu jego roli w lokalnym życiu kulturalnym i społecznym oraz doprecyzowaniu i umacnianiu jego pozycji jako wiarygodnego partnera w realizacji działań w obszarze kultury.

Okres ten nie jest jednak okresem stagnacji, lecz intensywnego przygotowania do przyszłych wyzwań. To czas, w którym zdobyte doświadczenie, wiedza i relacje społeczne tworzą solidną podstawę pod kolejny etap rozwoju, który rozpocznie się wraz z zakończeniem rozbudowy.

III. OTOCZENIE

Spółeczność lokalna na Zaciszu charakteryzuje się silnym zakorzenieniem i wyraźnym poczuciem tożsamości. Jest związana z miejscem zamieszkania. Część mieszkańców stanowią osoby od pokoleń zamieszkujące okolicę, które są mocno osadzone w lokalnym środowisku i tworzą stabilną, zintegrowaną wspólnotę. Obok nich pojawiają się nowi mieszkańcy, którzy stopniowo włączają się w życie lokalne. Jednocześnie znaczną część społeczności stanowią rodziny – zarówno młode, jak i wielopokoleniowe – co sprzyja budowaniu trwałych relacji sąsiedzkich.

Mieszkańcy silnie identyfikują się z Zaciszem, czują się tu bezpiecznie i komfortowo, a więzi społeczne są wyraźnie widoczne w codziennym życiu. Funkcjonuje sprawna, nieformalna sieć informacji sąsiedzkiej, za pośrednictwem której przekazywane są ważne komunikaty, m.in. dotyczące zbiórek, wydarzeń lokalnych czy zagrożeń. Społeczność cechuje się także wysoką świadomością obywatelską, czego przejawem jest m.in. wysoka frekwencja wyborcza oraz gotowość do mobilizacji w sytuacjach kryzysowych.

Jednocześnie zauważalna jest obecność mniejszości narodowych, przede wszystkim społeczności ukraińskiej, która zaaklimatyzowała się i uczestniczy w życiu kulturalnym DK Zacisze biorąc udział jako odbiorcy lub czynni uczestnicy życia kulturalnego.

Całość obrazuje społeczność wrażliwą na potrzeby innych, otwartą na współpracę i dysponującą dużym potencjałem społecznym, który może być dalej rozwijany poprzez odpowiednio ukierunkowane inicjatywy lokalne zgodnie z założeniami Polityki Kulturalnej m.st. Warszawy „Warszawa wielu Kultur”.

Otoczenie to także różne organizacje pozarządowe, grupy nieformalne oraz instytucje, z którymi udało się nawiązać współpracę i razem budować społeczność i tożsamość lokalną.

Jest to bardzo ważny filar działalności DK Zacisze, który pozwala spojrzeć na Instytucję z innej perspektywy, jako współtwórcę lokalnej społeczności.

IV. POTENCJAŁ

DK Zacisze ze względu na lokalizację w centrum Zacisza, jak i charakter otoczenia, w którym funkcjonuje, stanowi dla wielu mieszkańców pierwszy i często najważniejszy punkt kontaktu z kulturą. Pełni funkcję lokalnego centrum życia społecznego, edukacyjnego i artystycznego. Dla mieszkańców Zacisza jest on miejscem najbliższym – przestrzenią codziennego uczestnictwa w kulturze, pierwszym miejscem spotkania z teatrem, muzyką, sztuką czy działaniami edukacyjnymi. To właśnie tutaj wielu odbiorców po raz pierwszy doświadcza aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym, rozwija swoje zainteresowania i buduje kompetencje kulturowe i społeczne.

Obecnie, Edukacja kulturalna stanowi najważniejszy filar funkcjonowania DK Zacisze. W roku 2024/2025 instytucja prowadziła ponad 55 stałych sekcji, w których regularnie uczestniczyło ponad 900 osób miesięcznie.

Oferta edukacyjna obejmuje szerokie spektrum działań – od zajęć artystycznych, przez warsztaty twórcze, po projekty rozwijające kompetencje społeczne i kulturowe.

Programy edukacyjne realizowane są z myślą o różnych grupach wiekowych, a ich charakter pozwala na długofalowe uczestnictwo i rozwój. Wiele z nich funkcjonuje w formie stałych cykli, co sprzyja budowaniu relacji oraz trwałych kompetencji uczestników.

Jednym z największych atutów DK Zacisze jest zespół pracowników posiadających duże doświadczenie zawodowe, wiedzę merytoryczną oraz praktyczne kompetencje w zakresie działalności kulturalnej. Pracownicy silnie identyfikują się z Instytucją, co świadczy o wysokim poziomie lojalności i poczucia odpowiedzialności za jej rozwój. To zaangażowanie stanowi solidną bazę do wprowadzania zmian i budowania długofalowego programu rozwoju.

Należy też wspomnieć, o trwającej rozbudowie DK Zacisze, która stanowi odpowiedź na długoletnie oczekiwania społeczności Zacisza. Jest to proces, który choć wiąże się z ograniczeniami organizacyjnymi związanymi z funkcjonowaniem w warunkach przejściowych, jednocześnie tworzy przestrzeń do planowania, testowania i projektowania przyszłego modelu działania.

Rozbudowa nie jest tylko zwiększeniem powierzchni użytkowej, lecz narzędziem umożliwiającym jej dalszy rozwój. Okres przejściowy sprzyja refleksji nad strukturą oferty, sposobami pracy z odbiorcami oraz organizacją wewnętrzną instytucji. Pozwala również na stopniowe przygotowanie zespołu do funkcjonowania w nowej, znacznie większej i bardziej złożonej przestrzeni. Rozbudowa z jednej strony zwiększa możliwości architektoniczne i funkcjonalne Instytucji, z drugiej mobilizuje do rozwoju jakościowego.

Po zakończeniu rozbudowy DK Zacisze zyska nowe, znacząco większe przestrzenie wspólne, których obecnie Instytucja posiada w ograniczonym zakresie. Brak takich miejsc w dotychczasowej strukturze budynku ograniczał możliwość swobodnego przebywania, spotkań nieformalnych oraz spontanicznej aktywności mieszkańców poza zaplanowanymi zajęciami i wydarzeniami. Rozbudowa otwiera w tym zakresie nowy potencjał. Rozszerzenie funkcji o strefy wspólne stworzy nowe możliwości programowe i animacyjne: realizację działań nieformalnych, spotkań sąsiedzkich, inicjatyw grup nieformalnych, prezentacji

twórczości lokalnej czy wydarzeń o charakterze otwartym i inkluzywnym. Przestrzenie będą mogły elastycznie reagować na potrzeby użytkowników, stanowiąc naturalne zaplecze dla rozwoju współuczestnictwa i współtworzenia kultury.

Dzięki połączeniu doświadczonej kadry, świadomego zarządzania, stopniowej modernizacji zaplecza technicznego oraz rozbudowy Instytucji DK Zacisze posiada realny potencjał do funkcjonowania, jako nowoczesna, otwarta i odpowiadająca na potrzeby społeczności lokalnej instytucja kultury. Wdrażane obecnie zmiany tworzą solidne fundamenty do dalszego rozwoju programowego i organizacyjnego. DK Zacisze znajduje się w procesie rozwoju, który prowadzi go do stania się miejscem wspólnotowym dla coraz szerszego grona odbiorczyń i odbiorców.

V. WYZWANIA I POTRZEBY

Jednym z głównych wyzwań w zakresie rozwoju Instytucji jest bariera architektoniczna. Budynek z lat 60-tych ubiegłego wieku ma przede wszystkim niewielką salę teatralno-koncertową, sporo ograniczeń infrastrukturalnych takich jak ograniczona powierzchnia użytkowa czy małe sale dydaktyczne. Obecnie brak miejsca jest przeszkodą do dalszego rozszerzenia działalności i oferty Instytucji.

Dodatkowym wyzwaniem pozostaje ograniczona dostępność budynku dla osób z niepełnosprawnościami, co w obecnym kształcie utrudnia pełne uczestnictwo tej grupy w ofercie Instytucji.

W ostatnich latach zespół DK Zacisze podejmował działania mające na celu stopniowe ograniczanie barier związanych z dostępnością, w miarę możliwości organizacyjnych i finansowych. Podejmowane inicjatywy miały na celu poprawę funkcjonalności, dostępności obiektu oraz dostosowanie go do bieżących potrzeb użytkowników, m.in.:

- o założono pętle indukcyjne stanowiskowe oraz w sali widowiskowej,
- o wprowadzono oznakowania ułatwiające poruszanie się po obiekcie,
- o dokonano modyfikacji strony internetowej zgodnie z standardami WCAG4,
- o wdrożono tłumaczenia PJM na żywo.

Należy jednak podkreślić, że ze względu na wiek budynku oraz jego pierwotne założenia architektoniczne, pełne wyeliminowanie istniejących ograniczeń nie jest możliwe bez przeprowadzenia kompleksowej rozbudowy lub gruntownej modernizacji.

W ostatnim czasie infrastruktura teleinformatyczna DK Zacisze została znacząco poprawiona, jednakże wyzwaniem pozostaje dalszy rozwój kompetencji cyfrowych oraz pełne wykorzystanie nowoczesnych narzędzi w codziennej działalności. DK Zacisze stoi przed koniecznością stałego dostosowywania się do zmieniających się technologii, przepisów prawa oraz cyfrowej transformacji życia społecznego (rozwój AI, automatyzacja, cyfryzacja usług i komunikacji)

Profil działalności DK Zacisze, wypracowany jeszcze w latach zanim objąłem stanowisko dyrektora, pomimo solidnych podstaw, wraz z upływem czasu oraz zmianami społecznymi coraz wyraźniej ujawniał potrzebę uzupełnienia oferty o działania skierowane do osób, które nie identyfikują się już z ofertą dla dzieci, ale jednocześnie nie uczestniczą w pełni w ofercie kierowanej do dorosłych. Są na etapie poszukiwania własnych form ekspresji, autonomii i przestrzeni do samodzielnego działania. Wspólnie z zespołem zidentyfikowaliśmy, że są to

osoby w przedziale wiekowym 13-25 lat (dalej określane jako „młodzi odbiorcy”). Stało się to impulsem do stopniowego przeorientowania części działań programowych oraz do poszukiwania nowych form pracy, które pozwolą skuteczniej włączyć młodych odbiorców w życie kulturalne.

Tym samym, przy wsparciu i zaangażowaniu całego zespołu DK Zacisze, podjąłem działania zmierzające do budowania oferty adresowanej bezpośrednio do młodych odbiorców, zarówno poprzez rozwój nowych form aktywności, jak i zmianę języka komunikacji oraz sposobu obecności DK Zacisze w przestrzeni społecznej.

Na podstawie dotychczasowych działań oraz projektów realizowanych w ostatnich latach można wyraźnie zauważyć **systematyczny rozwój i poszerzenie oferty skierowanej do młodych odbiorców**. Działania dla nich koncentrowały się głównie wokół stałych form artystycznych, takich jak: Teatr Tańca „Szepty”, Teatr „artVIVO”, Studio Wokalne rozszerzone o działania projektowe (m.in. Authentic New Generation, Kompetencje medialne, WspółbrzmieMY - Wakacyjna Akademia Estradowa, Sztuka na Tury)

Warto zaznaczyć, że mimo realizacji cennych inicjatyw oraz wzrostu udziału tej grupy wśród odbiorców oferty, obszar działań dedykowanych tej grupie nadal wymaga dalszego wzmocnienia i systematycznego rozwoju.

Analiza dotychczasowych działań programowych DK Zacisze wskazuje na stopniowe zmiany w strukturze odbiorców oferty kulturalnej. Początkowo udział osób dorosłych w wieku 26–50 lat miał charakter sporadyczny. W ostatnich sezonach, dzięki konsekwentnie rozwijanej ofercie wydarzeń oraz działaniom impresaryjnym, liczba uczestników z tej grupy wiekowej, a także ich zainteresowanie ofertą, wyraźnie wzrosły. To tworzy solidną bazę do dalszych działań i wskazuje na potrzebę dalszego rozbudowywania i rozszerzania oferty zajęć stałych skierowanych do osób dorosłych w wieku 25–50 lat.

VI. KONCEPCJA FUNKCJONOWANIA DOMU KULTURY ZACISZE

Niniejsza koncepcja rozwoju stanowi **kontynuację i pogłębienie wcześniejszych założeń programowych przedstawionych w 2020 roku**. Jej celem jest uporządkowanie i opisanie kierunków rozwoju, które Instytucja realizowała i realizuje przez ostatnie lata, oraz pokazanie, w jaki sposób dotychczasowe doświadczenia, projekty i wypracowane modele działania stanowią fundament dla kolejnego etapu – funkcjonowania DK Zacisze w nowej, rozbudowanej przestrzeni.

6.1. Działalność

6.1.1. Rozwój partnerstw i sieci współpracy

DK Zacisze konsekwentnie rozwija model oparty na szerokiej współpracy z różnorodnymi podmiotami – instytucjami kultury, organizacjami pozarządowymi, grupami nieformalnymi, środowiskami artystycznymi, partnerami społecznymi, instytucjami samorządowymi. Takie podejście wynika z przekonania, że skuteczna działalność kulturalna i społeczna wymaga budowania trwałych relacji, wymiany kompetencji oraz łączenia potencjałów różnych środowisk (duży może więcej!).

W ostatnich latach szczególny nacisk położono na rozwój partnerstw lokalnych i ponadlokalnych, co wpisuje się w kierunki Polityki Kulturalnej m.st. Warszawy i Strategii #Warszawa 2030 w ramach programu „Kultura blisko domu” oraz potrzeby społeczności lokalnej. DK Zacisze aktywnie współpracuje zarówno z instytucjami publicznymi, jak i organizacjami pozarządowymi, fundacjami, stowarzyszeniami, grupami nieformalnymi oraz środowiskami twórczymi. W sumie, na przestrzeni ostatnich lat, nawiązaliśmy współpracę z 23 partnerami w ramach sieciowania. Wśród nich znajdują się m.in.:

- o **Stowarzyszenie Sztuka–Edukacja–Promocja**, z którym realizowane są działania teatralne i edukacyjne;
- o **Polski Związek Emerytów i Rencistów**, wspierający inicjatywy skierowane do seniorów;
- o **Koło Sybiraków**, współpracujące przy projektach o charakterze historycznym i tożsamościowym;
- o **Towarzystwo Przyjaciół Warszawy – Oddział Targówek Fabryczny, Mieszkaniowy i Zacisze**, zaangażowane w działania związane z lokalnym dziedzictwem;
- o **Stowarzyszenie Geocaching Warszawa**, współpracujące przy projektach łączących aktywność terenową z edukacją;
- o **Fundacją Szafa Kultury**, z którym realizowane są działania teatralne i edukacyjne.

Istotnym elementem działań realizowanych we współpracy z partnerami jest dokumentowanie historii Dzielnicy. Poprzez inicjatywy takie jak ścieżki geocachingowe, projekty poświęcone lokalnemu dziedzictwu np. „Pieszko przez Targówek”, „Małe historie wielkich kobiet”, „Ślubuję Ci...”, DK Zacisze systematycznie gromadzi i upowszechnia wiedzę o historii miejsca, w którym funkcjonuje. Działania te sprzyjają budowaniu poczucia tożsamości lokalnej oraz wzmacniają więź mieszkańców z historią i przestrzenią Dzielnicy oraz budują tożsamość wspólnotową.

Istotnym elementem rozwoju Instytucji było również **nawiązanie współpracy z grupami nieformalnymi**, które coraz częściej stają się ważnym partnerem w realizacji lokalnych inicjatyw. Dzięki temu możliwe było włączanie mieszkańców w oddolne działania społeczne, organizację wydarzeń kulturalnych.

Szczególne znaczenie miał rozwój współpracy z amatorskimi grupami teatralnymi i twórczymi, która zaowocowała prezentacją spektakli, performance'ów i wydarzeń artystycznych tworzonych oddolnie, często z udziałem mieszkańców.

DK Zacisze z powodzeniem rozwija także współpracę z instytucjami kultury i samorządowymi przy realizacji projektów o charakterze lokalnym, miejskim i ponadlokalnym, takich jak wydarzenia plenerowe, festiwale, działania edukacyjne, warsztaty tematyczne czy inicjatywy integrujące różne grupy wiekowe i społeczne. Wśród nich znajdują się m.in. projekty z zakresu kultury, ekologii, integracji międzypokoleniowej, aktywizacji społecznej oraz animacji lokalnej.

DK Zacisze regularnie współpracuje m.in. z:

- o **Urzędem Dzielnicy Targówek m.st. Warszawy;**
- o **Domem Kultury „Świt”;**
- o **Centrum Kultury i Aktywności;**
- o **Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Dzielnicy Targówek;**

- **Biblioteką Publiczną w Dzielnicy Targówek m.st. Warszawy.**

Współpraca ta umożliwia realizację projektów o większym zasięgu, lepszym zapleczu merytorycznym i większym oddziaływaniu społecznym, takich jak m.in. **Piknik Archeologiczny, Małe historie wielkich kobiet, Festiwal Stacja Bieszczady, Dzień Sąsiada, Lato nad Zalewem Bardowskiego czy Warszawskie partnerstwa na rzecz niemarnowania zasobów.**

Rozbudowana sieć partnerstw pozwala DK Zacisze skutecznie łączyć potencjał różnych środowisk, zwiększać zasięg oddziaływania działań oraz realizować projekty o wysokiej wartości społecznej. Współpraca ta sprzyja także pozyskiwaniu środków zewnętrznych oraz wzmocnieniu roli Instytucji jako lokalnego centrum życia społecznego i kulturalnego.

Kierunki rozwoju współpracy na kolejne lata

Na podstawie dotychczasowych doświadczeń można wskazać kluczowe kierunki dalszego rozwoju sieci współpracy:

- pogłębianie relacji z instytucjami kultury i edukacji w skali dzielnicy, miasta i regionu;
- rozwój projektów partnerskich o charakterze długofalowym;
- poszerzanie współpracy z organizacjami społecznymi i sektorem pozarządowym;
- włączanie mieszkańców w procesy współtworzenia oferty kulturalnej;
- wykorzystywanie partnerstw do pozyskiwania środków zewnętrznych oraz realizacji projektów o większej skali i oddziaływaniu;
- kontynuowanie działań dokumentujących historię dzielnicy i budujących wspólnotę lokalną;
- rozwój archiwum społecznego zapoczątkowanego przez projekt "Ślubuję Ci..."

6.1.2. Impresariat (upowszechnianie)

Jednym z najważniejszych etapów rozwoju DK Zacisze w ostatnich latach było konsekwentne budowanie działalności impresaryjnej, rozumianej jako świadome, profesjonalne i długofalowe programowanie wydarzeń artystycznych o wysokiej jakości. Proces ten miał charakter stopniowy i przemyślany, a jego kluczowym elementem było **wprowadzenie odpłatności za wybrane wydarzenia artystyczne**, co stanowiło istotny krok w kierunku profesjonalizacji oferty.

Uruchomienie sprzedaży biletów, początkowo jako rozwiązanie pilotażowe, było ważnym testem zarówno dla Instytucji, jak i dla odbiorców. Pokazało ono, że publiczność DK Zacisze jest gotowa nie tylko uczestniczyć w wydarzeniach o wysokim poziomie artystycznym, lecz także realnie je współtworzyć poprzez świadomy wybór i finansowe wsparcie. Co szczególnie istotne, **odpłatność nie zmniejszyła zainteresowania ofertą – przeciwnie, potwierdziła jej wartość i potrzebę istnienia.**

Wprowadzenie biletów umożliwiło zaproszenie artystów o ugruntowanej pozycji scenicznej i wysokich wymaganiach produkcyjnych. Był to również ważny krok w stronę profesjonalizacji działalności impresaryjnej, zbliżający ją do standardów funkcjonowania scen muzycznych i teatralnych o charakterze repertuarowym.

W ramach rozwijanej działalności impresaryjnej DK Zacisze zrealizował szereg wydarzeń biletowanych, które spotkały się z bardzo dużym zainteresowaniem publiczności i potwierdziły zasadność obranej drogi programowej m.in:

- **Koncert Czesław Mozil solo**
- **Koncert zespołu Mikromusic**
- **Recital Mariusza Lubomskiego**
- **Recital Zbigniewa Zamachowskiego**
- **Koncert Katarzyny Groniec**
- **Recital Magdy Umer**
- **Neonova: Julia Pietrucha**

Wszystkie te wydarzenia pokazały, że publiczność DK Zacisze jest gotowa na ofertę ambitną, różnorodną i profesjonalnie przygotowaną – także w formule biletowanej.

Kierunki rozwoju współpracy na kolejne lata

Doświadczenia ostatnich lat jednoznacznie wskazują, że działalność impresaryjna może stać się jednym z filarów funkcjonowania DK Zacisze. Rozwój tej sfery pozwoli na:

- systematyczne budowanie programu artystycznego o wysokiej jakości,
- stabilizację finansową poprzez częściową odpłatność wydarzeń,
- zwiększenie różnorodności oferty kulturalnej,
- rozwój współpracy z artystami i agencjami artystycznymi,
- podniesienie prestiżu i rozpoznawalności instytucji w skali dzielnicy i miasta,
- przyciągnięcie nowej widowni / odbiorców oferty DK Zacisze, zarówno w skali dzielnicy jak i miasta.

Instytucja planuje oprzeć działalność impresaryjną na następujących założeniach:

- **jakość** – zapraszani są twórcy o ugruntowanej pozycji, prezentujący wysoki poziom wykonawczy i artystyczny;
- **bliskość i kameralność** – kameralna przestrzeń pozwala na bezpośredni kontakt artystów z publicznością, co buduje unikalne doświadczenie odbiorcze;
- **różnorodność** – oferta obejmuje różne gatunki i formy wyrazu.

Dodatkowo należy zaznaczyć, że działalność impresaryjna będzie mogła się szerzej rozwijać dzięki planowanej nowej, rozbudowanej siedzibie, gdzie do dyspozycji będzie nowoczesna sala widowiskowa pozwalająca na profesjonalne występy. Nowa przestrzeń umożliwi realizację wydarzeń o większej skali technicznej i artystycznej, a także rozwój długofalowych cykli koncertów i rezydencji artystycznych.

6.1.3. Edukacja kulturalna i animacja kultury

Działalność edukacyjna i artystyczna stanowi jeden z kluczowych filarów funkcjonowania DK Zacisze. Nie jest dodatkiem do oferty, lecz filarem bazującym na wysoko wykwalifikowanej kadrze instruktorskiej oraz różnorodności edukacyjnych aktywności.

W ostatnich latach skoncentrowaliśmy się na zapewnieniu ciągłości i systematyczności działań. W ramach oferty rozwijaliśmy stałe sekcje, jednocześnie dbając o ich regularność i wysoką jakość. Równolegle staraliśmy się w każdym sezonie wprowadzać nowe propozycje

zajęć i warsztatów, które pozwalały odświeżyć ofertę, odpowiadać na zmieniające się potrzeby odbiorców oraz tworzyć przestrzeń do eksperymentowania i poszukiwania nowych form działania. Wśród kluczowych form edukacji kulturalnej znajdują się:

- o stałe pracownie artystyczne (plastyczne, muzyczne, taneczne, teatralne),
- o zajęcia muzyczne i wokalne prowadzone na różnych poziomach zaawansowania,
- o zajęcia dla dzieci, młodzieży, dorosłych i seniorów,
- o programy edukacyjne łączące sztukę, ruch, rozwój osobisty i kompetencje społeczne.

Dzięki takiej strukturze DK Zacisze tworzy środowisko ciągłego rozwoju, w którym uczestnicy mogą rozwijać swoje zainteresowania przez wiele lat – od pierwszych doświadczeń artystycznych po działania półprofesjonalne i sceniczne.

Zaowocowało to posiadaniem **ponad 55 stałych sekcji** edukacyjnych i artystycznych, w których miesięcznie bierze udział około 800-900 osób. Jediną barierą, która uniemożliwia dalsze rozszerzenie oferty są ograniczone możliwości lokalowe.

Dotychczasowe doświadczenia, aktywność uczestników jednoznacznie wskazują, że edukacja kulturalna jest i pozostanie fundamentem tożsamości DK Zacisze oraz punktem wyjścia do dalszego, zrównoważonego rozwoju Instytucji.

Kierunki rozwoju współpracy na kolejne lata

W perspektywie rozbudowy DK Zacisze edukacja kulturalna pozostaje kluczowym filarem rozwoju. Nowa infrastruktura umożliwi:

- o rozszerzenie oferty edukacyjnej o nowe dziedziny i formy pracy;
- o stałe podnoszenie jakości oferty (nowoczesne sale dydaktyczne);
- o zwiększenie dostępności zajęć dla osób z różnymi potrzebami;
- o rozwój programów długofalowych i interdyscyplinarnych;
- o rozszerzenie działalności animacyjnej;
- o rozszerzenie oferty o zajęcia przyciągające nowe grupy odbiorców, w tym młodych odbiorców i dorosłych w wieku 26-50 lat.

6.1.4. Amatorski Ruch Artystyczny

Amatorski Ruch Artystyczny jest jednym z kolejnych filarów działalności. Jego siłą jest ciągłość, różnorodność form oraz głębokie zakorzenienie w lokalnej społeczności. To proces budowany konsekwentnie przez ostatnie lata, oparty na pracy z ludźmi, ich pasjach, potrzebach i potencjale twórczym.

Działania te powstawały i rozwijały się w warunkach ograniczonej infrastruktury, co tym bardziej podkreśla ich znaczenie – były efektem realnej potrzeby tworzenia, a nie dostępności zaplecza technicznego. Rozbudowa DK Zacisze stanowi naturalny kolejny krok, który pozwoli temu potencjałowi w pełni się rozwinąć.

Pomimo tych ograniczeń nasi uczestnicy wygrywają konkursy, a zespół Voice of Zacisze jest wizytówką DK Zacisze na wielu festiwalach i konkursach. W ramach Młodzieżowego Studia Teatralnego powstał Teatr Tańca Szepty kierowany do młodych odbiorców jako forma poznania siebie i mówienia o rzeczach ważkich dla młodego pokolenia.

Jednym z kluczowych założeń, które staramy się pielęgnować jest traktowanie twórczości jako procesu. Uczestnicy nie są oceniani przez pryzmat efektu końcowego, lecz przez zaangażowanie, rozwój i gotowość do poszukiwań. Dzięki temu możliwe jest budowanie długofalowych relacji z uczestnikami, rozwijanie kompetencji artystycznych bez presji rywalizacji, tworzenie środowiska sprzyjającego eksperymentom i współpracy.

Wiele działań ma charakter procesowy – ich rezultatem są spektakle, koncerty, wystawy czy wydarzenia performatywne, ale równie ważna jest sama droga twórcza, praca zespołowa i relacje, które się w jej trakcie kształtują.

Kierunki rozwoju współpracy na kolejne lata

Celem DK Zacisze jest rozwój i wsparcie obecnych działań poprzez m.in.:

- o szkolenia kadry,
- o programy rozwojowe dla uczestników działań np. letnia szkoła wokalna;
- o zwiększenie przestrzeni przeznaczonych na działalność Amatorskiego Ruchu Artystycznego

Nowa siedziba DK Zacisze zapewni **specjalistyczne, dedykowane przestrzenie**, które pozwolą na rozwój poszczególnych dziedzin twórczości w sposób profesjonalny i systemowy:

- o **Sala taneczna** – umożliwiająca prowadzenie regularnych zajęć tanecznych i ruchowych na odpowiednim poziomie technicznym, organizację prób zespołów, warsztatów i pokazów;
- o **Studio nagrań** – pozwalające na realizację projektów muzycznych, rejestrację materiałów dźwiękowych, pracę nad emisją głosu oraz dokumentowanie dorobku artystycznego uczestników;
- o **Nowoczesna sala widowiskowa** – przystosowana do realizacji koncertów, spektakli teatralnych, pokazów multimedialnych i wydarzeń interdyscyplinarnych, umożliwiająca profesjonalną prezentację efektów pracy artystycznej.

Dzięki tym przestrzeniom możliwe będzie przejście od działań warsztatowych do pełnoprawnej prezentacji twórczości na profesjonalnym poziomie. Nowa infrastruktura stworzy warunki do rozwoju, systematycznej pracy twórczej. Jednocześnie rozbudowa umożliwi **lepszą organizację procesu twórczego** – oddzielenie przestrzeni prób od przestrzeni prezentacji (dostępność dwóch sal widowiskowych), zapewnienie odpowiednich warunków akustycznych, technicznych i logistycznych.

W efekcie DK Zacisze stanie się miejscem, w którym amatorski ruch artystyczny zyskuje profesjonalne zaplecze, a uczestnicy – realną możliwość rozwoju, prezentacji i dalszego kształcenia.

6.2. Wzmacnianie wewnętrznego potencjału Instytucji

Okres poprzedzający rozbudowę traktowany jest jako czas przygotowania organizacyjnego i kompetencyjnego. W tym czasie DK Zacisze funkcjonuje w warunkach ograniczonej infrastruktury, koncentrując się na budowaniu trwałych podstaw przyszłego rozwoju.

Kluczowym kierunkiem działań jest dywersyfikacja źródeł finansowania. Obok dotacji organizatora rozwijane są:

- o projekty finansowane ze środków krajowych i europejskich (m.in. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego programy grantowe, środki unijne),
- o współpraca z partnerami zewnętrznymi w formule partnerskiej,
- o stopniowe zwiększanie przychodów własnych, w tym poprzez działalność odpłatną i komercyjną.

Ważnym elementem planu jest równoważenie misji publicznej z racjonalnym podejściem do finansów, przy zachowaniu dostępności oferty i jej społecznego charakteru. Jednocześnie Instytucja stara się cały czas rozwijać, a pracownicy stale podnoszą swoje kompetencje zawodowe.

Rozwój pracowników i pracowniczek DK Zacisze to kluczowy element przygotowania Instytucji do kolejnego etapu funkcjonowania. Konsekwentnie wzmacniane są kompetencje zespołu poprzez udział w projektach (Erazmus - Dream in Action Visual Thinking), programach szkoleniowych (Program Wzmacniania Pracowniczek i Pracowników Warszawskich Domów Kultury, Programu Rozwoju Warszawskich Kadr Kultury) oraz działaniach rozwojowych, które pozwalają poszerzać wiedzę, umiejętności i doświadczenie zawodowe. Proces ten sprzyja budowaniu gotowości kadry do pracy w nowych warunkach organizacyjnych i programowych, jakie przyniesie kolejny rozdział w rozwoju Instytucji.

Ważnym elementem jest również rozwój wolontariatu, który zwiększa potencjał kadrowy i jednocześnie jest kolejną formą angażowania do uczestnictwa w kulturze. Tylko w 2025 roku Instytucja przyjęła 18 wolontariuszy/ek oraz 4 praktykantki. Jednocześnie stara się promować idee wolontariatu poprzez takie wydarzenia jak Targi Wolontariatu czy np. projekt „Czy wolontariat to Twoja bajka?”.

W obecnej „fazie przejściowej” DK Zacisze funkcjonuje w warunkach zwiększonej elastyczności organizacyjnej. Celem tego etapu jest nie tylko utrzymanie ciągłości działalności, lecz także testowanie nowych rozwiązań, modeli pracy i form współpracy.

W tym czasie realizowane są m.in.:

- o działania testujące nowe formy komunikacji i zarządzania,
- o stopniowe przygotowanie zespołu do pracy w nowej strukturze,
- o konsekwentne budowanie struktury organizacyjnej.

Etap ten traktowany jest jako okres świadomego gromadzenia doświadczeń, które staną się podstawą efektywnego funkcjonowania oraz budowy modelu organizacji uczącej się. Wszystkie opisane działania i procesy będą kontynuowane i systematycznie rozwijane w kolejnych latach jako niezbędne elementy realizacji tego celu.

Przyjęty model opiera się na świadomym wykorzystywaniu doświadczeń bieżącej działalności do systematycznego doskonalenia działań programowych, struktur organizacyjnych oraz metod pracy. Pozwoli to Instytucji elastycznie reagować na zmieniające się uwarunkowania społeczne, technologiczne i organizacyjne. Takie podejście umożliwia nie tylko adaptację do zachodzących zmian, lecz także ich aktywne współtworzenie, wzmacniając rolę Instytucji w lokalnym ekosystemie kultury.

6.3. Plan komunikacji

DK Zacisze postrzega komunikację jako proces długofalowy, wspierający realizację misji, wzmacniający jego rozpoznawalność oraz podkreślający rolę instytucji jako aktywnego uczestnika życia społecznego i kulturalnego dzielnicy, konsekwentnie budujący markę.

Ostatnie lata to praca w zakresie spójności komunikacyjnej – zarówno pod względem wizualnym, jak i treściowym. Komunikaty kierowane do odbiorców są coraz bardziej czytelne, konsekwentne i dostosowane do charakteru instytucji. Stopniowo budowany jest rozpoznawalny styl komunikacji, oparty na autentyczności, otwartości i dostępności.

DK Zacisze korzysta z szerokiego wachlarza narzędzi komunikacyjnych, w tym:

- o strony internetowej jako podstawowego źródła informacji;
- o mediów społecznościowych (Facebook, Instagram) jako kanałów bieżącej komunikacji i budowania relacji;
- o materiałów graficznych i drukowanych;
- o współpracy z lokalnymi mediami (prasa, radio, portale);
- o komunikacji bezpośrednio z odbiorcami podczas wydarzeń.

Szczególną rolę odgrywają media społecznościowe, które pozwalają na szybki kontakt, budowanie zaangażowania oraz docieranie do nowych grup odbiorców.

W ostatnich latach nastąpiła wyraźna zmiana w podejściu do komunikacji – przestała ona pełnić wyłącznie funkcję informacyjną, stając się przede wszystkim narzędziem budowania relacji, tożsamości oraz wzajemnego zaufania pomiędzy instytucją a jej odbiorcami.

W kolejnych latach jako dyrektor DK Zacisze chciałbym postawić na dalszy rozwój komunikacji cyfrowej poprzez:

- o systematyczne prowadzenie profili w mediach społecznościowych,
- o tworzenie krótkich form wideo (relacje, rolki, transmisje na żywo),
- o rozwój strony internetowej jako centrum informacji i archiwum działań,
- o wykorzystanie newsletterów i narzędzi mailingowych.

Celem jest zwiększenie zasięgu i dotarcie do nowych grup odbiorców, w tym osób młodszych oraz tych, które dotychczas nie korzystały z oferty DK Zacisze.

Chcemy też dalej rozwijać formy przekazu dla osób z specjalnymi potrzebami. Wprowadzać komunikację wizualną, materiały w języku łatwym do czytania (ETR).

Planuję jeszcze intensywniej wejść z komunikacją w przestrzeń, docierać do nowych miejsc, gdzie w imieniu DK Zacisze będziemy mogli zawiesić bądź zostawić swoją ofertę w formie ulotki bądź plakatu. Działania promocyjne powinny odzwierciedlać i pokazywać różnorodność oferty.

Istotnym elementem planu działania jest rozwój i opracowanie kolejnych etapów komunikacji wewnętrznej. Zakłada ona doskonalenie w obrębie przepływu informacji w zespole, budowanie kultury współpracy i wzajemnego wsparcia, rozwój kompetencji komunikacyjnych pracowników, tworzenie poczucia współodpowiedzialności za wizerunek Instytucji. Dobrze funkcjonująca komunikacja wewnętrzna stanowi fundament skutecznych działań zewnętrznych.

VII. PODSUMOWANIE

Rozwój DK Zacisze wpisuje się w cele i kierunki wyznaczone przez Strategię #Warszawa2030 oraz miejską politykę kulturalną. Instytucja zajmuje się wzmocnieniem wspólnot lokalnych, dostępnością kultury, wspieraniem aktywności obywatelskiej oraz budowaniem trwałych relacji społecznych. Odnosi się w szczególności do takich priorytetów jak:

- **Wygodna lokalność** – Instytucja wzmocnia dostęp do kultury i edukacji w najbliższym otoczeniu mieszkańców.
- **Odpowiedzialna wspólnota** – DK Zacisze tworzy przestrzeń spotkań, integracji i budowania relacji międzyludzkich.
- **Twórcze środowisko** – Instytucja działa na rzecz rozwoju środowisk kreatywnych, lokalnych talentów i uczestnictwa w kulturze.
- **Kultura blisko domu** – rozwój działalności DK Zacisze bezpośrednio wpisuje się w ideę oferty kulturalnej blisko miejsca zamieszkania.

Jednocześnie należy podkreślić, że dynamiczne przemiany zachodzące we współczesnym świecie, w którym m.in. technologie rozwijają się szybciej niż tradycyjne cykle planistyczne i koncepcyjne, a zmiany społeczne następują z niespotykaną dotąd intensywnością i częstotliwością, generują nowe wyzwania oraz wymagają zdolności reagowania i adaptacji przyjętych założeń do nowej rzeczywistości, czemu takie instytucja jak DK Zacisze muszą podołać w obszarze swoich kompetencji. W tym kontekście lokalne koncepcje rozwoju, takie jak koncepcja DK Zacisze – mogą pełnić rolę „żywych laboratoriów strategii”, aktualizując jej założenia w odpowiedzi na realne, dynamiczne zmiany świata.

Doświadczenia ostatnich lat, analizy dotychczasowych działań oraz praktyka funkcjonowania w ograniczonej przestrzeni skłaniają do coraz silniejszego przekonania, że rozbudowa Instytucji jest naturalnym sprzymierzeńcem realizacji przedstawionych założeń. Stanowi ona kluczowe ogniwo, które pozwoli zwiększyć skuteczność działań statutowych, podnieść jakość realizowanej oferty oraz wzmocnić satysfakcję z pełnienia misji publicznej. Planowana rozbudowa i rozwój działalności nie oznaczają zmiany tego kierunku, lecz jego **pogłębienie, wzmocnienie i ciągłe doskonalenie**.

W swoich działaniach będę dążyć do konsekwentnego budowania DK Zacisze jako instytucji otwartej na społeczność lokalną, dla coraz szerszego grona odbiorczyń i odbiorców, nowoczesnej w podejściu do realizowanych zadań i zdolnej do elastycznego reagowania na dynamicznie zmieniające się uwarunkowania społeczne, kulturowe i technologiczne. Jednocześnie istotnym elementem tej koncepcji pozostaje silne zakorzenienie Instytucji w lokalnym kontekście, uwzględniające potrzeby mieszkańców oraz specyfikę miejsca, w którym funkcjonuje. Realizacja tego celu opierać się będzie na spójnym i konsekwentnym wdrażaniu przedstawionych założeń, traktowanych jako długofalowy proces rozwoju Instytucji, a nie jednorazowe działania.

W realizacji celów ważne jest nastawienie oparte na współpracy i aktywnym zaangażowaniu środowisk, które ją współtworzą. Moim zamiarem jest takie zarządzanie i wspieranie zespołu DK Zacisze oraz naszych partnerów, aby wydobywać i wzmocniać drzemiący w każdym z nas potencjał. Dzięki temu” możemy stać się nie tylko jednym z najważniejszych ośrodków życia kulturalnego, lecz także przykładem dobrej praktyki – miejscem twórczym, otwartym i inspirującym dla innych.

Do zobaczenia w Domu Kultury Zacisze!

Bibliografia:

„Strategia #Warszawa2030” – Urząd m.st. Warszawy, Warszawa 2018

„Polityka kulturalna m.st. Warszawy 2020-2023” – Biuro Kultury Urzędu m.st. Warszawy, Warszawa 2021

Sprawozdawczość i Autoewaluacja Domu Kultury „Zacisze” w Dzielnicy Targówek m.st. Warszawy za lata 2021, 2022, 2023, 2024, 2025 - Dom Kultury „Zacisze” w Dzielnicy Targówek m.st. Warszawy

